

ישם נעלה ונראה ונשתחוו

הקרבת קורבן פסח
הלכה למעשה

הרב יהודה קרויזר

בהוצאת ישיבת "הרעיון היהודי"

רח' שמריה 11, ת.ד. 6918 ירושלים

טל': 02-5823540 פקס: 02-5323041

email: 5323041@gmail.com

לזכר

הרב סנשיין ז"ל

PROF. HERB SUNSHINE

גלב"ע ח' טבת תשע"ד

נשיא ישיבת "הרעיון היהודי"

ת.ג.צ.ב.ה

בהוצאת ישיבת "הרעיון היהודי"

ת.ד 6918 ירושלים

טל': 02-5823540

להרצאות ובירורים הלכתיים בנושא

הר הבית והמקדש ניתן לפנות לישיבה

email: 5323041@gmail.com

הקדמה

במשך הדורות עסקו גדולי ישראל באפשרות המעשית של חידוש עבודת הקורבנות, ופסקו שאין מניעה הלכתית בזמן הזה לחדש את עבודת הקרבת קורבנות הציבור, וקורבנות שקבוע להם זמן, ובפרט את הקרבת קורבן פסח.

וכתב על כך הרב יחיאל מיכל טוקצינסקי ז"ל בספרו עיר הקודש והמקדש:

כשנזכה להקים מזבח ולהקריב עליו קורבן ציבור, תהא זו מן הסגולה לתקומת יעודנו, ולבנין בית מקדשנו ותפארתנו, ולהופעת הגואל אשר יגאל את עם ישראל בגאולה השלמה בחומר וברוח.

יהי רצון שנזכה עוד השנה להקריב את קורבן הפסח כסידורו וכהלכתו ונחדש ימינו כקדם וכשנים קדמוניות.

יהודה קרויזר

ציורים: רנטה מרקס
שרטוטים: ר' אריה חיימוב

© כל הזכויות שמורות לישיבת "הרעיון היהודי"

המביאים

שותפים, גם יחיד יכול להביא ובתנאי שיוכל לאכול את כל הקורבן.^א

הסיבה

חובה.^ב

מהיכן מביאים

מהארץ ומחוץ לארץ.^ג

מין הקורבן

זכר — כבש או עז.^ד

^א רמב"ם קורבן פסח פ"ב ה"א-ב.

^ב רמב"ם קורבן פסח פ"א ה"א.

^ג רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ח ה"א.

^ד רמב"ם קורבן פסח פ"א ה"א.

גיל הקורבן

אפשר להקריבו לכתחילה מהיום השמיני ללידתו, עד בן שנה.^ה

בדיקת מומים

בודקים את הקורבן ארבעה ימים לפני ההקרבה.^ו

הקדשה

מקדישים את הכבש או את העז לשם קורבן פסח.^ז

זמן השחיטה

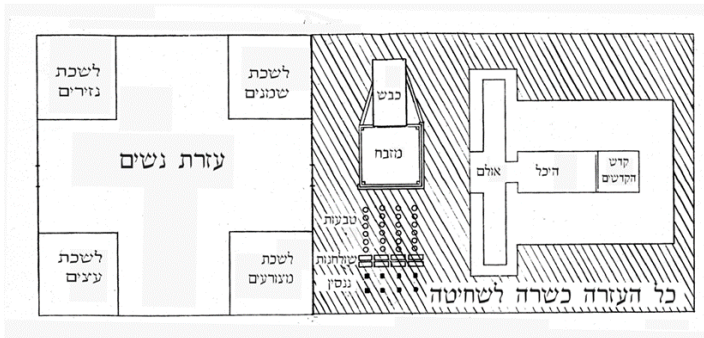
זמן שחיטת קורבן הפסח מתחיל אחרי הקרבת קורבן תמיד של בין הערביים, הקטרת הקטורת והטבת הנרות. בערב פסח שחל להיות ביום חול או בשבת, שוחטים את קורבן הפסח משעה שמונה וחצי זמנית. בערב פסח שחל להיות ביום שישי, שוחטים את קורבן הפסח

^ה רמב"ם קורבן פסח פ"א ה"א, מעשה הקורבנות פ"א ה"ב.
^ו פסחים צו. רש"י שם ד"ה דכוותיה, ערכין יג., רש"י שם, הרמב"ם לא הביא דין זה.
^ז רמב"ם קורבן פסח פ"א ה"יט.

משענה שבע וחצי זמנית.^ח

מקום השחיטה

כל העזרה כשרה לשחיטת קורבן פסח.^ט

הכנה לשחיטה

משקים את הכבש מים כדי שיהיה נוח להפשיט את עורו, ומשכיבים אותו על גבו כשראשו לדרום ופניו למערב.^י

^ח רמב"ם קורבן פסח פ"א ה"ד, תמידין ומוספין פ"א ה"ה.

^ט רמב"ם קורבן פסח פ"א ה"ג, מעשה הקורבנות פ"ה ה"ד.

^י רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"ט-י, לדעת הש"ך ביו"ד סימן לט ס"ק לב הטעם שמשקים כדי למנוע סירכות, ערוך השולחן סימן קב ס"ט.

כפיתת הקורבן

אוחזים בידיים את ידיו ורגליו של הקורבן.^א

עמידת השוחט

השוחט עומד במזרח, פניו למערב ובידו סכין מכלי שרת.^ב

מחשבת השוחט

השוחט צריך לחשוב בזמן השחיטה לשם שישה דברים:

- (1) לשם הזבח - לשם קורבן פסח.
- (2) לשם הזובח – לשם בעל הקורבן.
- (3) שהזבח להשם ברוך הוא – לכבוד ה' יתברך.
- (4) שיקטירו לאישים - שכוונתו להעלות את האימורים לגמרי על האש ולא לצלותם.
- (5) שהקטרתו לריח בלבד - שכוונתו להעלות את ריח שריפת האימורים מעל המזבח, ולא לצלותם בעזרה ואחר כך להעלותם על המזבח.

^א רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"י, לדעת הרא"ש, הראב"ד והמפרש לתמיד ל: כופתים יד ורגל בכפיתה אחת ויד ורגל בכפיתה אחת, עיין בתפארת ישראל מסכת תמיד פ"ד מ"א שהוא הדין בשאר הקורבנות.
^בתמיד פ"ד מ"א, ותמה הלחם משנה בהלכות תמידין ומוספין פ"א ה"י מדוע הרמב"ם לא הזכיר דין זה, רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ד ה"ז.

(6) שריח זה נחת רוח לפני ה' – לעשות נחת
רוח לה' בזה שנעשה רצונו.^{יג}

השחיטה

השוחט צריך לשחוט בצורה כזו שכל הדם יתקבל במזרק, לכן
השוחט אווז את הקנה והושט בידו, ומוציאם עם הורידים
לאווירו של המזרק ושוחט.^{יד}

^{יג} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ד ה"י-יא.
^{יד} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ד ה"ח, רמב"ן בהשגות לספר המצוות עיקר יב,
משנה למלך הלכות מעשה הקורבנות פי"א בהקדמה.

קינוח הסכין

בגמר השחיטה, השוחט מגביה את הסכין שלא יפול דם מהסכין לתוך המזרק, ומקנחו בשפת המזרק מצידו החיצוני.^{טו}

קבלת הדם

הכוהן המקבל את הדם אווז בידו הימנית את המזרק ומקבל את כל דם הנפש.
אם קיבל דם בכמות קטנה שיש בה כדי הזיה, כשר.^{טז}

^{טו} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ד ה"ח.

^{טז} רמב"ם ביאת המקדש פ"ה ה"יז-יח, רמב"ן בהשגות לספר המצוות עיקר יב, משנה למלך הלכות מעשה הקורבנות פ"א בהקדמה.

הולכה

הכוהן המקבל את דם השחיטה במזרק מוסר את המזרק לכוהן העומד בסמוך לו, והוא מוסרו לחברו, וחברו לחברו, עד שהדם מגיע לכוהן הקרוב למזבח. כל כוהן המקבל את הדם חייב ללכת קצת עם המזרק שבידו לפני שיעבירו לחברו.^י

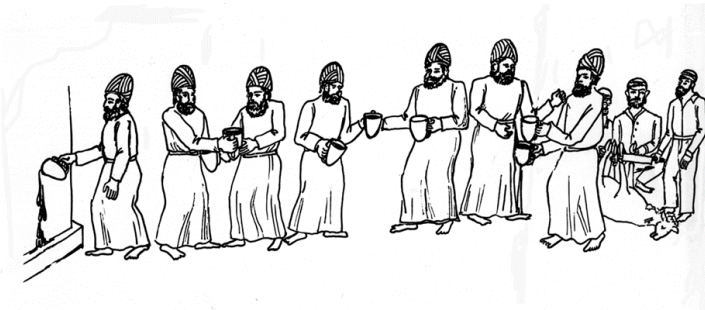
דרך ההולכה

הכוהנים המוליכים את הדם עומדים שורות שורות ובידיהם מזרקי כסף ומזרקי זהב, שורה שכולה כסף ושורה שכולה זהב. כל אחד מהכוהנים מעביר קודם את המזרק המלא ואחר כך מקבל בחזרה את המזרק הריק.^י

^י רמב"ם קורבן פסח פ"א ה"יד, לחם משנה שם, רמב"ן בהשגות לספר המצוות עיקר יב, משנה למלך הלכות מעשה הקורבנות פ"א בהקדמה.
^י רמב"ם קורבן פסח פ"א ה"יג-יד.

שפיכת הדם

כשהמזרק עם הדם מגיע לכוהן העומד קרוב למזבח, הוא מקרב אותו לקיר המזבח, בחציו התחתון, למטה מחוט הסיקרא, ושופך את דמו. את הדם שופכים במקום שיש תחתיו יסוד.^ט

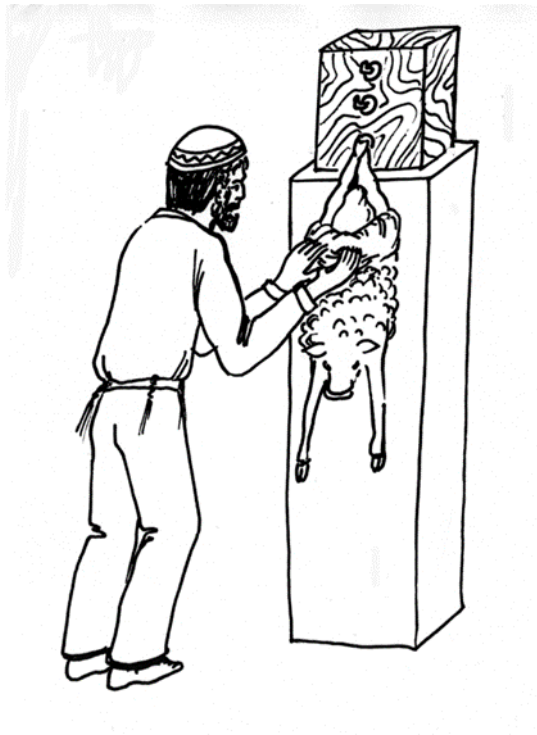
שיירי הדם

אין שפיכת שיירים ליסוד המזבח.^י

^ט רמב"ם קורבן פסח פ"א ה"יד, מעשה הקורבנות פ"ה ה"יז, רמב"ן בהשגות לספר המצוות עיקר יב, משנה למלך מעשה הקורבנות פ"א בהקדמה.
^י ראב"ד בפירושו לתמיד פ"ד בד"ה שיירי, וכן נראה שזו דעת הרמב"ם בהלכות קורבן פסח פ"א ה"י שלא הזכיר את שיירי הדם, לדעת התוס' בזבחים נא: ד"ה תן שופכים את השיירים ליסוד, רמב"ן בהשגות לספר המצוות עיקר יב, משנה למלך הלכות מעשה הקורבנות פ"א בהקדמה.

הפשטת העור

הבעלים תולים את הקורבן ומפשיטים את עורו, העור שייך לבעלים.^{כא}

^{כא} רמב"ם קורבן פסח פ"א ה"ו, יד.

קריעה

קורעים את בטנו, מנקבים את המעיין ולוחצים עליהם עם סכין כדי שתצא מהם הצואה והליחה.^{כב}

האימורים

מוציאים את האימורים, שהם החלקים הקרבים על גבי המזבח ונותנים אותם בכלי, לא שמים בכלי אחד אימורים משני קורבנות. אימורי העז הם: החלב שעל הקרב, החלב שעל הקיבה, שתי הכליות והחלב שעליהן, החלב שעל הכסלים, יותרת הכבד עם מעט מהכבד. אימורי כבש: בנוסף לאימורי העז מביאים את האליה עם חוליות השדרה עד מקום הכליות.^{כג}

הולכה

מוליכים את האימורים לכבש המזבח.^{כד}

^{כב} רמב"ם קורבן פסח פ"א ה"ו, יד.

^{כג} רמב"ם קורבן פסח פ"א ה"ו, מעשה הקורבנות פ"א ה"יח.

^{כד} רמב"ם תמידין ומוספין פ"ו ה"ג.

מליחה

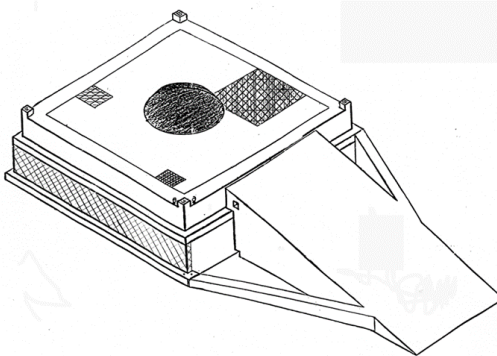
מולחים את האימורים מכל הצדדים כמו שמולחים בשר לצלי.^{כה}

העלאה

מעלים את האימורים לראש הכבש.^{כז}

הקטרה

זורקים את האימורים על גבי האש.^{כח}

^{כה} רמב"ם איסורי מזבח פ"ה ה"יא.

^{כז} רמב"ם בית הבחירה פ"ב ה"יג.

^{כח} רמב"ם בית הבחירה פ"ב ה"יג, מעשה הקורבנות פ"ו ה"ד, רמב"ן בהשגות לספר המצוות עיקר יב, משנה למלך הלכות מעשה הקורבנות פ"א בהקדמה.

סיום ההקרבה

בסיום ההקרבה פותחים את דלתות העזרה, כל אחד נוטל את קורבן הפסח שלו, מביאו לביתו ומכינוו לצליה. ערב פסח שחל להיות בשבת, הבאת קורבן הפסח לבית וצלייתו נעשים רק במוצאי שבת.^{כח}

הכנה לצליה

לוקחים שיפוד של עץ רימון, תוחבים אותו לתוך פיו של הקורבן עד פי הטבעת, ותולים אותו בתוך התנור כשהאש למטה.^{כט}

כרעיים ומעיים

את הכרעיים ובני המעיים תולים על השיפוד כשהם מחוץ לקורבן.^ל

^{כח} רמב"ם קורבן פסח פ"א ה"ו, טו, יז.

^{כט} רמב"ם קורבן פסח פ"ח ה"י, תוס' פסחים עד. ד"ה כיצד, תוספות יו"ט ותפארת ישראל פסחים פ"ז מ"א.

^ל רמב"ם קורבן פסח פ"ח ה"י.

חלקים אסורים

לפני הצליה מוציאים מהקורבן את החלקים האסורים שיש בהם בנותן טעם, כגון חלב וחוטאים וקרומים האסורים משום חלב, את גיד הנשה ושומנו לא מוציאים.^{לא}

צליה

צולים את הקורבן עד שיהיה ראוי לאכילה.^{לב}

^{לא} רמב"ם קורבן פסח פ"י ה"יא, כסף משנה שם.
^{לב} רמב"ם קורבן פסח פ"ח ה"ו.

סיכה

מותר לסוך את הבשר בזמן צליתו ביין, שמן, דבש, מי פירות,
ושאר משקין חוץ ממים.^{לג}

מקום אכילתו

קורבן פסח נאכל בירושלים בגבולות העיר שנתקדשו בבית
ראשון.^{לד}

איסור הוצאתו

אסור להוציא את קורבן הפסח מחוץ לבית שהוא נאכל בו, וכן
אסור להוציאו מחוץ לחבורה שאוכלת אותו.^{לה}

מנויים

קורבן פסח נאכל רק לאלה שנמנו עליו עד שחיטתו.^{לו}

^{לג} רמב"ם קורבן פסח פ"ח ה"ח.

^{לד} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"י ה"ה, בד"ק גגין ועליות עיין פסחים פה: רש"י
ד"ה גגין, ובמנ"ח מצווה שסב בדעת הרמב"ם והראב"ד.

^{לה} רמב"ם קורבן פסח פ"ט ה"א.

^{לו} רמב"ם קורבן פסח פ"ב ה"א.

סדר אכילתו

אחרי אכילת מצה, מרור, ובשר חגיגת ארבעה עשר אוכלים מקורבן הפסח, לפני האכילה מברכים: אשר קדשנו במצוותיו וציוונו על אכילת הפסח.^{לח}

שבירת עצמות

כשאוכלים את קורבן הפסח, חותכים את הבשר ואוכלים, אפשר לחתוך בין שתי עצמות במקום הפרקים, אבל אסור לשבור את העצמות.^{לט}

גיד הנשה

כשמגיעים באכילה לגיד הנשה מוציאים אותו, ומניחים אותו עם שאר הגידים, העצמות והקרומים שמוציאים בשעת האכילה.^מ

זמן אכילתו

תחילת זמן אכילתו בצאת הכוכבים.^{מא}

^{לח} רמב"ם חמץ ומצה פ"ח ה"ז.

^{לט} רמב"ם קורבן פסח פ"י ה"א, פ"ט ה"ב.

^מ רמב"ם קורבן פסח פ"י ה"א.

^{מא} רמב"ם קורבן פסח פ"ח ה"ה.

סוף זמן אכילתו

סוף זמן אכילת קורבן פסח: מהתורה כל הלילה עד עלות השחר, ומדרבנן עד חצות.^{מב}

^{מב} רמב"ם קורבן פסח פ"ח ה"טו.

מלאו את הטופס, גיזרו ושילחו לת.ד 6918 ירושלים

ישיבת "הרעיון היהודי"

מיסודו של הרב מאיר כהנא זצוק"ל הי"ד
ת.ד 6918 ירושלים 02-5823540

הוראה לחיוב חשבון

תאריך:		לכבוד בנק _____ סניף _____	
מס חשבון בבנק _____		כתובת הסניף _____	
קוד מסלוקה	סוג חשבון	קוד המוסד	
מק	סניף	0 7 6 4 8	
אסמכתא/מס מזהה של חלקות בחברה			
מס' ת"ז		שם בעל/י החשבון כמופיע בספרי הבנק	
עיר		מס' _____	
מיקוד		רחוב _____	
טלפון		אני/הח"מ	

נותנים לכם בזה הוראה לחייב את חשבוננו/נו הנ"ל בסניככם, בגין תרומה בסכומים ובמועדים שיומצאו לכם מדי פעם בפעם באמצעי מגנטי, ע"י "ישיבת הרעיון היהודי" כמפורט מטה בפרטי ההרשאה.

2. ידוע לי/נו כי:

א. הוראה זו ניתנת לבטול ע"י הדועה ממני/מאתנו בכתב לבנק ול"ישיבת הרעיון היהודי" שתכנס לתוקף, יום עסקים אחד לאחר מתן ההודעה בבנק וכן, ניתנת לביטול עפ"י הוראת כל דין.

ב. אחיה/נהיה רשאים לבטל מראש חיוב מסוים ובלבד, שהודעה על כך תימסר על ידי/נו לבנק בכתב, לפחות יום עסקים אחד לפני מועד החיוב.

ג. אחיה/נהיה רשאים לבטל חיוב, לא יותר מתשעים ימים ממועד החיוב, אם אוכיח/נוכיח לבנק, כי החיוב אינו תואם את המועדים או הסכומים שנקבעו בכתב ההרשאה, אם נקבעו.

3. ידוע לי/נו כי הפרטים שצויינו בכתב ההרשאה ומילויים, הם נושאים שעלי/נו להסדיר עם המוטב.

4. ידוע לי/נו, כי סכומי החיוב עפ"י הרשאה זו, יופיעו בדפי החשבון וכי לא תישלח לי/נו ע"י הבנק הודעה מיוחדת בגין חיובים אלה.

5. הבנק יפעל בהתאם להוראות בכתב הרשאה זה, כל עוד החשבון יאפשר זאת, וכל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לביצועו.

6. הבנק רשאי להוציאני/נו מן ההסדר המפורט בכתב הרשאה זה, אם תהיה לו סיבה סבירה לכך, ויודיע לי/נו על כך מיד לאחר קבלת החלטתו, תוך כדי ציון הסיבה.

7. נא לאשר ל"ישיבת הרעיון היהודי" בספח המחובר לזה, קבלת הוראות אלו ממני/מאתנו.

פרטי ההרשאה

1. סכום החיוב ומועדו, יקבעו מעת לעת ע"י "ישיבת הרעיון היהודי" ע"פ גובה התרומה החודשית.

2. פרטי החיוב

סכום לחיוב בודד	מס' חיובים	תדירות החיוב	הצמדה	מועד חיוב ראשון	מועד חיוב אחרון
		חודשי ☐ דו חודשי ☐	סוג בסיס		

תתימות מורשי החתימה

אישור הבנק

לכבוד

ישיבת "הרעיון היהודי"
ת.ד. 6918 ירושלים

קוד מסלוקה	סוג חשבון	מס חשבון בבנק	
מק	סניף	0 7 6 4 8	
אסמכתא/מס מזהה של חלקות בחברה		קוד המוסד	

קבלנו הוראות מ- _____, לכבד חיובים בסכומים ובמועדים שיופיעו באמצעי מגנטי שתצוינו לנו מדי פעם בפעם, ואשר מספר חשבוננו/ם בבנק יהיה נקוב בהם, והכל בהתאם למפורט בכתב ההרשאה. רשמנו לפנינו את ההוראות, ונפעל בהתאם כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, כל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לביצועו, כל עוד לא התקבלה אצלנו הוראת ביטול בכתב על-ידי בעל/י החשבון, או כל עוד לא הוצאו/ בעל/י החשבון מן ההסדר. אשר זה לא ימנע בהתחייבויותכם כלפינו, לפי כתב השימושי שנחתם על-ידיכם.

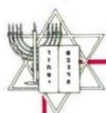
בכבוד רב,

מקור טופס זה, על שני חלקיו, ישלח לסניף הבנק, העתק הימני ימסר למשלם.

טופס לתרומה בכרטיס אשראי

תאריך: חתימה:

ומי
כעמך ישראל
גוי אחד
בארץ

בהוצאת ישיבת "הרעיון היהודי"

רח' שמריה 11, ת.ד. 6918 ירושלים

טל: 02-5823540 פקס: 02-5323041